УДК 378.016:811.111]:004

Халимон Ірина Йосипівна
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, м. Ніжин, Україна
ORCID ID 0000-0003-4815-751X
irene.khalymon@gmail.com

Шевченко Світлана Іванівна
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, м. Ніжин, Україна
ORCID ID 0000-0002-9110-2496
svetusikndu@gmail.com

РОЛЬ ТРЕНУВАЛЬНИХ ТЕСТІВ LMS MOODLE У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ЛІНГВІСТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Анотація. У статті аналізується досвід застосування тренувальних тестових завдань у віртуальному навчальному середовищі MOODLE як засобу формування лінгвістичної англомовної компетентності майбутніх учителів, які опановують англійську мову як другу спеціальність. Необхідність використання тестових завдань з дисципліни "Практикум з англійської мови" зумовлена тенденцією до скорочення контактних годин і відповідно зростанням ролі самостійної позааудиторної роботи. За результатами пробного навчання із застосуванням тестових завдань виявлено, що успішність виконання студентами модульних лексичних і граматичних контрольних робіт зросла в середньому на 13,41% порівняно з аналогічним періодом, коли такі тести не використовувались. Результати опитування, проведеного з метою виявлення ставлення студентів до виконання тестових завдань, також позитивні. Отримані дані свідчать, що користування платформою MOODLE з технічної точки зору не становить проблем для переважної більшості студентів. Респонденти вважають використання тестів доцільним, оскільки це допомагає їм навчатися більш ефективно, робить навчання легшим і цікавішим, мотивує до роботи над власними мовними навичками та вміннями. Найефективнішими, на думку студентів, є такі види тестових завдань: на перефразування з використанням активної лексики, на самостійне заповнення пропусків лексичними одиницями або граматичними структурами, на вибір правильної граматичної структури або лексичної одиниці з поданих варіантів і на виправлення помилок. Зазначено, що використання інструментів платформи MOODLE в освітньому процесі сприяє посиленню відповідальності студентів за якість власного навчання та розвиває їх навчальну автономію. Підкреслено, що користування платформою не вимагає від викладачів володіння спеціальними навичками програмування, заощаджує їх час на контролі самостійної позааудиторної роботи студентів за рахунок автоматизованої перевірки та оцінювання тестових завдань, надає можливість отримувати детальну інформацію про виконання завдань як окремими студентами, так і групою в цілому, а також реалізовувати зворотний зв'язок.

Ключові слова: тестові завдання; формування лінгвістичної компетентності; віртуальне навчальне середовище MOODLE.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. У практиці підготовки майбутніх учителів іноземних мов особливе місце займає формування мовних, зокрема – граматичних і лексичних, навичок як компонентів лінгвістичної компетентності, яка своєю чергою є складовою іншомовної комунікативної компетентності, а в кінцевому рахунку – професійної компетентності вчителя іноземної мови. Основним шляхом формування навички є виконання тренувальних вправ [1, с. 257]. Як свідчить практика викладання, студенти часто негативно ставляться до традиційних лексичних і граматичних вправ, вважаючи

© І. Й. Халимон, С. І. Шевченко, 2019.

їх нудними й трудомісткими, і нерідко нехтують їх виконанням. До того ж із скороченням контактних годин на викладання дисциплін, що відбувається останнім часом у закладах вищої освіти (ЗВО), зменшується і кількість аудиторного часу, який доцільно присвячувати виконанню і перевірці мовних вправ на заняттях. За таких умов перед викладачами гостро постає проблема забезпечення формування в майбутніх учителів граматичних і лексичних навичок у процесі самостійної позааудиторної роботи.

Отже, актуальність дослідження зумовлена, з одного боку, необхідністю впровадження дистанційних форм навчання в освітній процес та зростанням ролі самостійної роботи студентів, а з іншого боку, недостатнім рівнем розвитку студентської автономії та, відповідно, неготовністю студентів виконувати тренувальні лексико-граматичні вправи самостійно.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ключем до розв'язання цієї проблеми ми вважаємо застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Немає потреби доводити їх важливість у сучасному світі, зокрема – в освітньому процесі. В останні роки інформаційно-комунікаційні технології стрімко увійшли в життя українських освітніх закладів. У багатьох українських університетах створено віртуальні навчальні середовища або ж системи управління навчанням. Зараз існує значна кількість різних безкоштовних платформ, найбільш популярною і масово використовуваною серед яких є MOODLE (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – Модульне об'єктно орієнтоване динамічне навчальне середовище.

Перевагами цієї платформи є сучасність, функціональність, гнучкість, доступність, відкритість, безкоштовність, зручність у використанні, постійне оновлення і модернізація [2, с. 8 – 9]. MOODLE надає викладачам, учням та адміністраторам дуже розвинений набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, також і дистанційного – глосарій, опитування, чат, форум, вікі, заняття, тести тощо [3].

Віртуальне навчальне середовище MOODLE широко використовується в процесі підготовки фахівців різних галузей (математиків, медиків, педагогів, інженерів, державних службовців та ін.) як за кордоном, так і в Україні [4] – [7]. Платформа знайшла широке застосування і в навчанні англійської мови як для спеціальних цілей, так і як фаху [8] – [10]. Зокрема існує ряд досліджень, що підтверджують успішний досвід використання системи управління навчанням MOODLE у практиці навчання письма англійською мовою [11], вивчення мови на основі завдань [12], спільного діалогу на основі тексту [13].

Незважаючи на підвищену увагу до проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці фахівців різних галузей та у вивченні іноземних мов, дослідження практики використання інструменту "тест" у віртуальному навчальному середовищі MOODLE з метою формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів англійської мови відсутні.

Мета статті – виявити ставлення студентів до використання тестових завдань на платформі MOODLE з метою формування лінгвістичної компетентності та дослідити вплив тренувальних тестів на результати навчання.

2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для досягнення поставленої мети використовувалися такі методи дослідження: аналіз і синтез педагогічної літератури, пробне навчання, опитування, кількісний аналіз та контент-аналіз, узагальнення та інтерпретація результатів опитування.

Метою пробного навчання було виявлення ефективності тестових завдань як засобу формування лінгвістичної компетентності. У пробному навчанні та в подальшому

опитуванні, що проводилися в 2-му семестрі 2017/18 навчального року, взяли участь 38 студентів 3-го і 4-го курсів українсько-англійського та російсько-англійського відділень філологічного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, які вивчають англійську мову як другу спеціальність.

Пробне навчання полягало в тому, що студенти, поряд із традиційними усними та письмовими домашніми завданнями з курсу "Практикум з англійської мови", виконували лексичні та граматичні тести, розміщені у віртуальному навчальному середовищі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (режим доступу http://vle.ndu.edu.ua). Ці тестові завдання є частиною самостійної позааудиторної роботи трьох модулів: "Healthcare" (для студентів 3-го курсу), "Teaching as a career" та "Crime and Punishment" (для студентів 4-го курсу).

З метою покращення знань з граматики та формування навичок вживання опрацьовуваних граматичних структур пропонувалися такі тестові завдання: тести множинного вибору на вибір правильних тверджень щодо правил вживання структури, на упізнавання граматичної форми та на вибір правильної граматичної форми, тести з відкритою відповіддю на об'єднання або перефразування речень за зразком, тести на виправлення помилок. Інструкціями до лексичних тестових завдань передбачалося: утворення похідних слів; співставлення слів із дефініціями; перефразування речень із використанням лексичних одиниць, які пропонуються до засвоєння в межах модуля; вибір правильного слова з кількох поданих варіантів; заповнення пропусків у реченнях лексичними одиницями; доповнення тексту словами з випадного меню або з окремого списку. Загалом до кожного модуля входить від 7 до 9 лексичних тестів і від 6 до 8 граматичних тестів.

У процесі пробного навчання передбачалося, що весь набір тестових завдань до певного модуля повинен бути виконаний до часу завершення аудиторної роботи над модулем. Студентам пропонувалось виконувати тестові завдання поступово – до кожного аудиторного заняття рекомендувалось зробити певні лексичні та граматичні тести. Оскільки тести тренувальні, надавалась можливість виконувати їх по кілька разів (від трьох і більше спроб, у залежності від складності тесту), а також додатково для повторення перед модульною контрольною роботою.

Упродовж семестру здійснювався моніторинг виконання тестових завдань у журналі оцінок на сайті, підтримувався постійний зворотний зв'язок зі студентами та надавались консультації щодо роботи з платформою загалом і виконання тестових завдань зокрема.

По завершенню пробного навчання його учасникам було запропоновано відповісти на запитання анкети щодо використання платформи MOODLE і, зокрема, тестових завдань в освітньому процесі з дисципліни "Практикум з англійської мови". Анкетування проводилось анонімно, відповідно у респондентів не було підстав давати неправдиві відповіді.

Анкета складалась із кількох частин. До першої частини входило 19 тверджень, які опитуваним необхідно оцінити з використанням шкали Лікерта з п'ятьма градаціями, обравши варіант, що підходить їм або стосується їх найбільше: 1 – категорично незгодна/незгодний; 2 – переважно не згодна/не згодний; 3 – не впевнена/не впевнений; іноді/не завжди; 4 – переважно згодна/згодний; 5 – абсолютно згодна/згодний.

Окрему позицію в анкеті займало питання щодо того, скільки разів студенти виконують тестові завдання. Пропонувалося 4 варіанти відповіді: один раз, двічі, до досягнення оцінки, яка влаштовує, до досягнення найкращої оцінки.

У наступній частині опитування студентам пропонувалося класифікувати види тренувальних тестів як певні категорії – найскладніший, найлегший, найефективніший, найменш ефективний.

Крім того, у процесі анкетування респондентам пропонувалось прокоментувати своє ставлення до виконання лексичних та граматичних тестів розгорнуто, а також висловити власні зауваження та побажання щодо використання платформи MOODLE в освітньому процесі з дисципліни “Практикум з англійської мови”.

3. РЕЗУЛЬТАТИ І ОБГОВОРЕННЯ

По закінченню пробного навчання було проаналізовано успішність усіх 38 студентів-учасників експерименту з дисципліни “Практикум з англійської мови” впродовж навчального року. Середній результат з модульних тестів з граматики і лексики за 1-й семестр (коли тести на платформі MOODLE не виконувалися) – 17,88 бали, а за 2-й семестр – 20,29 бали, тобто на 13,41% кращий. На нашу думку, це безперечно свідчить про ефективність використання в освітньому процесі зазначених тестових завдань.

Окрім об’єктивних даних про успішність, нас цікавила думка студентів про такий вид роботи, як виконання тестових завдань в електронному навчальному середовищі, оскільки він застосовувався нами вперше. Як зазначалось вище, з метою її дослідження, було проведене анкетування студентів. Частину результатів опитування представлено в таблиці 1. Як свідчить їх аналіз, відгуки стосовно використання тестових завдань на платформі MOODLE здебільшого позитивні. Переважна більшість учасників опитування зазначає, що це допомагає їм навчатися більш ефективно (73,68%), робить навчання легшим (71,05%) та цікавішим (78,95%), а також що їм більше подобається виконувати вправи на платформі MOODLE, ніж з підручника (76,31%) (твердження 1, 2, 3, 16).

Таблиця 1

Ставлення студентів до використання платформи MOODLE

Відповіді / Питання	Категорично незгодний		Переважно незгодний		Іноді/ Невпевнений		Переважно згодний		Абсолютно згодний	
	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток
1. Використання MOODLE допомагає мені навчатися більш ефективно	1	2,63	2	5,26	7	18,42	19	50,00	9	23,68
2. Використання MOODLE робить навчання легшим	0	0,00	2	5,26	9	23,68	19	50,00	8	21,05
3. Використання MOODLE робить навчання цікавішим	0	0,00	1	2,63	7	18,42	12	31,58	18	47,37
4. У мене завжди є доступ до матеріалів MOODLE	0	0,00	4	10,53	6	15,79	9	23,68	19	50,00

5. Я добре вмію користуватися MOODLE	0	0,00	1	2,63	2	5,26	11	28,95	24	63,16
6. Процес використання MOODLE простий і зрозумілий	0	0,00	1	2,63	11	28,95	11	28,95	15	39,47
7. Я стикаюся з технічними труднощами при використанні MOODLE	14	36,84	10	26,32	7	18,42	7	18,42	0	0,00
8. У мене наявні власні технічні засоби для користування MOODLE	4	10,53	4	10,53	7	18,42	6	15,79	18	47,37
9. У мене наявний зв'язок з Інтернетом для користування MOODLE	2	5,26	0	0,00	5	13,16	12	31,58	20	52,63
10. Я виконую тести в MOODLE регулярно, перед заняттям, до якого вони були задані	1	2,63	5	13,16	12	31,58	10	26,32	10	26,32
11. Я виконую тести в MOODLE епізодично	9	23,68	12	31,58	9	23,68	6	15,79	2	5,26
12. Я виконую тести в MOODLE для повторення матеріалу перед контрольною роботою	5	13,16	4	10,53	10	26,32	17	44,74	2	5,26
13. У випадку помилкової відповіді я повторюю матеріал перед повторним виконанням тесту	1	2,63	2	5,26	6	15,79	14	36,84	15	39,47
14. У випадку помилкової відповіді я уважно читаю правильну відповідь і намагаюсь її запам'ятати	1	2,63	3	7,89	4	10,53	13	34,21	17	44,74
15. У випадку помилкової відповіді я аналізую причини виникнення помилки	1	2,63	3	7,89	4	10,53	17	44,74	13	34,21
16. За інших рівних умов мені більше подобається виконувати вправи в MOODLE, ніж з підручника	0	0,00	1	2,63	8	21,05	9	23,68	20	52,63
17. Я б хотів/ хотіла, щоб у навчанні використовувалися інші можливості MOODLE (форум, чат, опитування, глосарій тощо)	2	5,26	2	5,26	11	28,95	14	36,84	9	23,68
18. Мені подобається виконувати лексичні тести в MOODLE	1	2,63	1	2,63	4	10,53	16	42,11	16	42,11
19. Мені подобається виконувати граматичні тести в MOODLE	3	7,89	1	2,63	7	18,42	12	31,58	15	39,47

Як демонструють отримані дані, користування платформою MOODLE з технічної точки зору не становить проблем для переважної більшості учасників, адже 92,11% стверджують, що вміють добре користуватися MOODLE, у 63,16% студентів наявні власні технічні засоби для користування платформою та 84,21% завжди або майже завжди мають доступ до Інтернету (твердження 5, 8, 9). Більше того, 60,52% опитаних висловили побажання, щоб у навчанні використовувались інші можливості

віртуального навчального середовища (твердження 17). Все це, безперечно, свідчить на користь застосування платформи MOODLE в освітньому процесі.

Що ж до власне виконання тренувальних тестів на платформі MOODLE, то результати опитування теж позитивні. Як свідчать кількісні дані, 84,22% респондентів подобається виконувати лексичні тести (твердження 18). Оскільки до цього питання пропонувалося надати коментар і більшість студентів (78,94%) скористалися цією нагодою, то ми мали можливість проаналізувати причини вибору того чи іншого варіанту відповіді. Контент-аналіз коментарів виявив, що 46,42% респондентів наголошували на тому, що виконання тренувальних тестів на платформі MOODLE "допомагає запам'ятати нові слова у контексті"; 28,57% студентів зазначають, що це "цікаво"; чверті опитаних подобається, що такі тести допомагають "краще зрозуміти матеріал", 17,85% респондентів імпонує, що це "швидко" та "зручно".

Наступне, 19-те, твердження стосувалось граматичних тестів і його також підтримала значна кількість опитаних (71,05%). У коментарях зазначалося, що такі тести "допомагають краще розібратись у матеріалі" (30,77% відповідей); що виконання тестів "допомагає тренувати навички вживання граматичних структур", "дає можливість побачити і проаналізувати свої помилки" і "одразу дізнатись правильну відповідь" (по 19,23%) . Втім 15,38% опитуваних наголосило, що граматичні тести виконувати "важко" і "довго".

Оскільки тести тренувальні, студентам надавалась можливість виконувати їх кілька разів (від трьох і більше спроб, у залежності від складності тесту). Відтак, окреме питання (не відображене в таблицях) було присвячене кількості використаних спроб. Аналіз відповідей виявив, що 42,11% респондентів виконують тест до досягнення найкращої оцінки, а 34,21% – до досягнення оцінки, яка їх влаштовує. Менше чверті опитуваних виконують тест 1 – 2 рази. Такі дані свідчать про досить відповідальне ставлення студентів до навчання.

У той же час аналіз оцінювання тверджень 10 і 11 виявив, що, на жаль, лише близько половини студентів виконують завдання регулярно, перед заняттям, до якого вони були задані. Моніторинг виконання тестів упродовж семестру виявив, що це відбувається з різних причин – відсутність доступу до мережі Інтернет або до технічних засобів, зайнятість з інших дисциплін тощо. Звісно, нерегулярність виконання завдань не сприяє якісному засвоєнню матеріалу, проте вважаємо за недоцільне встановлювати обмеження термінів, оскільки тести є тренувальними і передбачається їх неодноразове виконання, також з метою повторення матеріалу перед контрольними роботами.

Твердження 13 – 15 присвячені реакції на помилкові відповіді. Як свідчать дані, у випадку помилкової відповіді переважна більшість студентів аналізує причини виникнення помилок (78,95%), намагається запам'ятати правильну відповідь (78,95%) і повторює матеріал перед повторним виконанням тесту (76,31%). Такі дії, безперечно, сприяють кращому запам'ятовуванню мовного матеріалу і формуванню навичок оперування ним. Зауважимо, що можливість отримати зворотний зв'язок, тобто побачити помилки і правильні відповіді одразу після виконання завдання, є перевагою віртуального навчального середовища.

Також респондентам було запропоновано класифікувати види тренувальних тестів, які вони виконували, як категорії – найскладніший, найлегший, найефективніший, найменш ефективний (у кожній категорії можна було обрати кілька видів тестів). Результати кількісного аналізу отриманих даних відображено в таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінка студентами різних видів тестових завдань

Оцінка / Види тестів	Найскладніші		Найлегші		Найефективніші		Найменш ефективні	
	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток	Кількість	Відсоток
1. Тести множинного вибору (на вибір правильної граматичної структури (ГС) або лексичної одиниці (ЛО) з поданих варіантів)	10	26,31	11	28,94	20	52,63	1	2,63
2. Тести на заповнення пропусків у тексті поданими ЛО або ГС (з випадного меню або з окремого списку)	5	13,15	16	42,10	15	39,47	3	7,89
3. Тести на виправлення помилок	17	44,73	3	7,89	20	52,63	1	2,63
4. Тести на упізнавання граматичної форми	14	36,84	9	23,68	15	39,47	1	2,63
5. Тести на утворення похідних слів	5	13,15	13	34,21	17	44,73	7	18,42
6. Тести на співвіднесення ЛО із дефініціями	8	21,05	9	23,68	13	34,21	6	15,78
7. Тести на перефразування (з використанням активної лексики)	11	28,94	6	15,78	22	57,89	2	5,26
8. Тести на самостійне заповнення пропусків ЛО або ГС	24	63,15	2	5,26	20	52,53	1	2,63

Як видно з таблиці, результати опитування щодо ефективності окремих видів тестів є досить однорідними. Більше ніж половина респондентів зарахували до категорії найбільш ефективних 4 види запропонованих тестів: тести на перефразування з використанням активної лексики (57,89% відповідей), тести на самостійне заповнення пропусків лексичними одиницями або граматичними структурами, тести множинного вибору на вибір правильної граматичної структури або лексичної одиниці з поданих варіантів та тести на виправлення помилок (по 52,53% відповідей). Решта тестів були оцінені як найефективніші більш ніж третиною студентів. У той же час лише незначна кількість опитуваних зарахувала кожен вид тестів до категорії найменш ефективних: найбільший відсоток у цій категорії отримали тести на утворення похідних слів (18,42%) та на співвіднесення лексичних одиниць із дефініціями (15,78%), що в обох випадках становить менше 1/5 респондентів. Загалом такі дані свідчать про ефективність і доречність обраних видів тестів для формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів.

Результати оцінювання видів тестів за ознакою складності менш однорідні. Так найскладнішими на думку 63,15% опитаних виявилися тести на самостійне заповнення пропусків лексичними одиницями або граматичними структурами. Значна кількість респондентів зарахувала до категорії найскладніших тести на виправлення помилок (44,73%) та тести на впізнавання граматичної форми (36,84%). У той же час тести

множинного вибору були визначені як найскладніші та як найлегші майже однаковою кількістю студентів (26,31% та 28,94% оцінок відповідно). Більше ніж третина опитуваних зарахувала до категорії найлегших тести на заповнення пропусків у тексті поданими лексичними одиницями або граматичними структурами (з випадного меню або з окремого списку) та тести на утворення похідних слів. Така неоднорідність, на нашу думку, є природною, адже всі студенти мають різні сильні і слабкі сторони у вивченні мови. Відповідно кожен вид тестів має своїх "прихильників" і, отже, жоден з них не повинен бути вилучений. Більше того, наявність різних за складністю тестів підвищує мотивацію студентів до їх виконання, оскільки під час роботи створюється відчуття успіху при виконанні "легких" тестів і завжди існують виклики у вигляді "складних" тестів.

Також учасникам опитування було запропоновано висловити свої думки і побажання щодо використання в навчанні англійської мови тренувальних тестів і платформи MOODLE загалом. Контент-аналіз відповідей засвідчив, що майже 60% коментарів мали позитивний зміст. Так 43,75% респондентів зауважили, що використання тренувальних тестів їм подобається і зазначили, що це "сучасно і прогресивно", "ефективно", "цікаво", "зручно", "допомагає краще засвоїти матеріал", "дає можливість отримати кращу оцінку і знання". 15,62% студентів висловили побажання, щоб таке тестування використовувалось у навчанні на постійній основі, а також щоб використовувались інші можливості освітньої платформи MOODLE.

Що ж до решти коментарів, приємно відзначити, що в жодному з відгуків не було висловлено побажання не використовувати тестування взагалі, були лише побажання вдосконалити тести. Так 28,12% опитаних виявили незадоволення з приводу того, що "програма не зараховує відповідь як правильну, якщо в кінці речення не поставити крапку" або "правильні відповіді зараховуються як неправильні через артиклі". Звісно, на перший погляд такі зауваження слушні, адже крапка чи артикль можуть здаватись незначними елементами відповіді, але, з іншого боку, виконання тестових завдань з відкритою відповіддю, як зазначила одна зі студенток, "тренує увагу". Крім того, будь-який учитель-мовник повинен дотримуватися всіх правил і норм мови і привчати до цього учнів, і тести не повинні бути винятком. Також у 31,25% відгуків висловлювалось побажання стосовно інструкцій до завдань з відкритою відповіддю: студенти хотіли б, щоб вони були "більш розгорнуті", "чіткіші", "зі зразком виконання". Такі зауваження слушні і в подальшій роботі будуть враховані.

Вважаємо за необхідне також відзначити деякі переваги використання інструментів тестування на платформі MOODLE з точки зору викладача. По-перше, це порівняна легкість розробки (не потрібно володіти спеціальними навичками програмування, наявні методичні рекомендації щодо користування MOODLE і розробки тестів зокрема). По-друге, це економія часу. Хоча на створення тестів на першому етапі витрачається значна кількість часу, в подальшому тести дають можливість заощаджувати як навчальний час в аудиторії, оскільки немає необхідності перевіряти мовні вправи, так і позааудиторний, адже значно економиться час викладача на перевірку робочих зошитів. По-третє, на платформі MOODLE є можливість побачити не лише оцінку, яку студент отримав за виконаний тест, а й багато іншої об'єктивної інформації: кількість спроб, час витрачений на кожну спробу, допущені помилки, узагальнену інформацію про виконання тесту групою тощо, а відтак можна зробити висновок про те, який матеріал засвоєно належним чином, над яким потрібна подальша робота тощо. Крім того, використання платформи дає викладачу можливість надати студенту негайний та об'єктивний зворотний зв'язок з оцінкою його знань і навичок.

4. ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, вважаємо, що тестові завдання на платформі MOODLE цілком позитивно зарекомендували себе як засіб формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів англійської мови. Їх ефективність підтверджується як результатами пробного навчання, так і в цілому позитивними відгуками студентів. Як свідчать результати дослідження, виконання завдань у віртуальному навчальному середовищі мотивує до роботи над власною мовою, підвищує її ефективність, сприяє посиленню відповідальності студентів за якість власного навчання та розвиває їх навчальну автономію. Використання платформи MOODLE також спрощує і підвищує якість контролю самостійної позааудиторної роботи за рахунок автоматизованої перевірки та оцінювання тестових завдань.

Зважаючи на зазначене, перспективу досліджень вбачаємо у виявленні можливостей розширення мережної підтримки освітнього процесу з англійської мови засобами MOODLE та вивченні дієвості застосування інших інструментів платформи з метою формування складових професійної компетентності вчителя англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

[1] Э. Азимов и А. Щукин, *Словарь методических терминов*. СПб: Златоуст, 1999, с. 257.

[2] Г. Неустроев и В. Широков, *Методические указания по работе с Системой электронного обучения "МООДУС" ("MOODLE")*. Ижевск: УдГУ, 2010, сс. 8-9.

[3] W. Rice IV, *Moodle Teaching Techniques: Creative Ways to Use Moodle for Constructing Online Learning Solutions*. Birmingham, Mumbai: PACKT Publishing, 2007.

[4] *П'ята міжнародна науково-практична конференція "MoodleMoot Ukraine 2017. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle" :* тези доповідей. Київ: КНУБА, 2017.

[5] Т. Бодненко, "Використання LMS Moodle у процесі навчання дисциплін з автоматизації виробництва майбутніх фахівців комп'ютерних систем", *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*, т. 2, №. 7, сс. 21-26, 2016.

[6] Т. Бойчук, А. Ходоровська, Ю. Малик та О. Петришен, "Використання інформаційних інтернет-технологій на базі системи "MOODLE" при викладанні дисципліни "Гістологія, цитологія та ембріологія"", *Світ медицини та біології*, № 3, сс. 164-166, 2012.

[7] E. Zakaria and Y. Daud, "The role of technology: Moodle as a teaching tool in a graduate mathematics education course", *Asian Journal Of Management Sciences & Education*, vol. 2, no. 4, pp. 46-52, 2013.

[8] Є. Долинський, "Можливості використання навчального середовища Moodle при вивченні іноземних мов та перекладу", *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна"*, № 17, сс. 82-85, 2013.

[9] Т. Коваль та А. Аврамчук, "Використання системи Moodle для створення мультимедійних електронних освітніх ресурсів з мовних дисциплін: зарубіжний і вітчизняний досвід", *Педагогічний процес: теорія і практика (Серія: Педагогіка)*, т. 53, № 2, сс. 93-99, 2016.

[10] С. Романюк, "Дистанційне навчання іноземної мови: порівняльний аналіз сучасних платформ та онлайн-сервісів", *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Педагогіка і психологія"*, т. 11, № 1, сс. 318-325, 2016.

[11] W. Wu, "The application of Moodle on an EFL collegiate writing environment", *Journal of Education and Foreign Languages and Literature*, vol. 7, pp. 45-56, 2008.

[12] T. Michael and H. Reinders, Eds., *Task-Based Language Learning and Teaching with Technology*. London, New York: Continuum International Publishing Group, 2010.

[13] G. Zeng, "Text-based peer-peer collaborative dialogue in a computer-mediated learning environment in the EFL context", *System*, vol. 37, pp. 434-446, 2009.

Матеріал надійшов до редакції 05.07.2018 р.

РОЛЬ ТРЕНИРОВОЧНЫХ ТЕСТОВ LMS MOODLE В ОБУЧЕНИИ СТУДЕНТОВ ЛИНГВИСТИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ

Халимон Ирина Иосифовна
кандидат педагогических наук, доцент кафедры прикладной лингвистики
Неженский государственный университет имени Николая Гоголя, г. Нежин, Украина
ORCID ID 0000-0003-4815-751X
irene.khalymon@gmail.com

Шевченко Светлана Ивановна
кандидат педагогических наук, доцент кафедры прикладной лингвистики
Неженский государственный университет имени Николая Гоголя, г. Нежин, Украина
ORCID ID 0000-0002-9110-2496
svetusikndu@gmail.com

Аннотация. В статье анализируется опыт использования тренировочных тестовых заданий в виртуальной учебной среде MOODLE как средства формирования англоязычной лингвистической компетентности будущих учителей, изучающих английский язык как вторую специальность. Необходимость использования тестовых заданий по дисциплине “Практикум английского языка” обусловлена тенденцией к сокращению контактных часов и соответствующим возрастанием роли самостоятельной внеаудиторной работы. По результатам пробного обучения с применением тестовых заданий обнаружено, что успешность выполнения студентами модульных лексических и грамматических контрольных работ возросла в среднем на 13,41% в сравнении с аналогичным периодом, когда такие тесты не использовались. Результаты опроса, проведенного с целью обнаружения отношения студентов к использованию тестовых заданий, тоже положительные. Полученные данные свидетельствуют, что использование платформы MOODLE с технической точки зрения не является проблемой для подавляющего большинства студентов. Респонденты считают использование тестов целесообразным, так как это помогает им обучаться более эффективно, делает обучение легче и интереснее, мотивирует к работе над своими языковыми навыками и умениями. Наиболее эффективными, по мнению студентов, являются такие виды тестовых заданий: на перефразирование с использованием активной лексики, на самостоятельное заполнение пропусков лексическими единицами или грамматическими структурами, на выбор правильной грамматической структуры либо лексической единицы из данных вариантов и на исправление ошибок. Отмечено, что использование инструментов платформы MOODLE способствует усилению ответственности студентов за качество собственного обучения и развивает их учебную автономию. Подчеркнуто, что пользование платформой не требует от преподавателей владения специальными навыками программирования, экономит их время на контроле самостоятельной внеаудиторной работы студентов за счет автоматизированной проверки и оценивания тестовых заданий, дает возможность получать детальную информацию о выполнении заданий как отдельными студентами, так и группой в целом, а также реализовывать обратную связь.

Ключевые слова: тестовые задания; формирование лингвистической компетентности; виртуальная учебная среда MOODLE.

ROLE OF TRAINING TESTS LMS MOODLE IN TEACHING STUDENTS OF LINGUISTIC PROFILE

Iryna Yo. Khalymon
PhD of Pedagogical Sciences, Department of Applied Linguistics, Associate Professor
Nizhyn Mykola Gogol State University, Nizhyn, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-4815-751X
irene.khalymon@gmail.com

Svitlana I. Shevchenko
PhD of Pedagogical Sciences, Department of Applied Linguistics, Associate Professor
Nizhyn Mykola Gogol State University, Nizhyn, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-9110-2496
svetusikndu@gmail.com

Abstract. The article analyses the experience of applying training test assignments in the virtual learning environment MOODLE as a means of developing the English language linguistic competency of would-be teachers minoring in English. The necessity of using test assignments in the course of "English Language Practice" is caused by the current tendency of reducing contact hours and the corresponding increase of the role of students' independent out-of-class work. According to the results of the trial instruction with the application of the test assignments, it was found out that the score for student achievement in modular lexical and grammatical tests increased by an average of 13.41% compared with a similar period when such tests were not used. The results of the survey conducted to discover the students' attitude to the application of test assignments are also positive. The obtained data confirm that using the MOODLE platform from a technical point of view is not a problem for the vast majority of students. Respondents consider the usage of such assignments to be beneficial as it helps them learn more effectively, makes learning easier and more interesting, motivates them to work at their language skills. In the opinion of the students the most effective are the following types of test assignments: paraphrasing using active vocabulary, filling in the gaps with appropriate lexical units or grammatical structures, choice of the correct grammatical structure or lexical unit from the given variants and error correction. It is noted that the application of MOODLE tools in the educational process fosters students' responsibility for the quality of their learning and develops learner autonomy. It is pointed out that using the platform doesn't require special programming skills of the teachers, it saves their time on monitoring independent students' work through automated testing and evaluation of test assignments, provides detailed information about the performance of assignments by both individual students and the whole group, and gives possibility to arrange immediate effective feedback.

Keywords: test assignments; developing linguistic competency; virtual learning environment MOODLE.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

[1] E. Azimov and A. Schukin, *Dictionary of methodical terms*. SPb: Zlatoust, 1999, p. 257. (in Russian)
[2] G. Neustroev and V. Shirokov, *Method guide for work with the System of electronic learning "MOODLE"*. Izhevsk: UdGU, 2010, pp. 8-9. (in Russian)
[3] W. Rice IV, *Moodle Teaching Techniques Creative Ways to Use Moodle for Constructing Online Learning Solutions*. Birmingham, Mumbai: PACKT Publishing, 2007. (in English)
[4] *5th Int. scientific-practical conf. "MoodleMoot Ukraine 2017. Theory and practice of using the system of learning management Moodle" : reports abstracts*. Kyiv: KNUBA, 2017. (in Ukrainian)
[5] T. Bodnenko, " Using LMS MOODLE in the process of teaching courses in manufacturing automation to future professionals of computer systems", *Naukovi zapiski. Seriya: Problemy metodyky fizyko-matematychnoyi i tehnologichnoyi osvity*, v. 2, no. 7, pp. 21-26, 2016. (in Ukrainian)
[6] T. Boychuk, A. Hodorovska, Yu. Malik and O. Petrishen, "Use of information technology internet-based system "MOODLE" to teaching the discipline "Histology, cytology and embryology"", *Svit medytsyny ta biologiyi*, no. 3, pp. 164-166, 2012. (in Ukrainian)
[7] E. Zakaria and Y. Daud, "The role of technology: Moodle as a teaching tool in a graduate mathematics education course", *Asian Journal Of Management Sciences & Education*, vol. 2, no. 4, pp. 46-52, 2013. (in English)
[8] E. Dolinskiy, "Possibilities of using learning environment Moodle while learning foreign languages and translation", *Zbirnyk naukovyh prats Khmelnytskogo Institutu sotsialnyh tekhnologiy Universitetu "Ukrayina"*, no. 17, pp. 82-85, 2013. (in Ukrainian)
[9] T. Koval and A. Avramchuk, "Using of the Moodle system for creation multimedia electronic educational resources for language learning: foreign and domestic experience", *Pedagogichniy protses: teoriya i praktyka (Seriya: Pedagogika)*, v. 53, no. 2, pp. 93-99, 2016. (in Ukrainian)

[10] S. Romanyuk, "Distance teaching of a foreign language: comparative analysis of modern platforms and online services", *Visnyk Dnipropetrovskogo universitetu imeni Alfreda Nobelya. Seriya "Pedagogika i psyhologiya"*, v. 11, no. 1, pp. 318-325, 2016. (in Ukrainian)
[11] W. Wu, "The application of Moodle on an EFL collegiate writing environment", *Journal of Education and Foreign Languages and Literature*, vol. 7, pp. 45-56, 2008. (in English)
[12] T. Michael and H. Reinders, Eds., *Task-Based Language Learning and Teaching with Technology*. London, New York: Continuum International Publishing Group, 2010. (in English)
[13] G. Zeng, "Text-based peer-peer collaborative dialogue in a computer-mediated learning environment in the EFL context", *System*, vol. 37, pp. 434-446, 2009. (in English)

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.